

Latweefchu Awises.

Ur augstas Geweschanas = Kommissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 13. Zettortdeenâ 26tâ Merza 1831.

No Rihgas wahzu awisehm.

Wisseem sinnama leeta, ka muhsu semmês brih-
num dauds linni tohp kohyti, kas tik ne wiffi us
fweeschahm semnehm pahrdohiti, un tur par it
finalkeem audekleem isstrahdati tohp, ko tad atkal
par skaidru naudu pehrkam, kad un zil mums
waijaga, wissuwairak no Allandereem, kas pahr
wisseem labbi proht ap linneem strahdaht. Zè
nu zitti Widsemnes fungi gan pareisi tà dohma-
juschi: kam tad mums buhs fweescheem to ismak-
fahht ko paschi warretum pelnitees, kad tiklai
prastum linnus tik pat labbi isstrahdaht, wehrpt,
aust un ballinaht, kâ Allanderi proht. Woi
tad muhsu semmes lautini to tikpat labbi ne eenem-
tohs, kad mahziti taptu, it kâ winni? Nedsefim;
mehginasim! eegrohsifim ihpaschu skohli us to,
kur muhsu laudis dabbuhs ar azzim redseht un
mahzitees, kâ no pascha pirna galla ar linneem
darra, teekams par tahdeem finalkeem jaukeem
audekleem tohp, kâ no turrenes taggad dabbu-
jam. Un tee nebij tufschî wahrdi; bet schee tei-
zami Widsemnes zeenigi fungi samette naudu us
to, aisrakstija us Allanderu Leijas semni, at-
wehstija no turrenes, prohti no Kortrik pilse'tas,
khdus trihs labbi ismahzitus limnu strahdatajus
un ammatneekus schurpu, ar sewahm, behrneem
un kalpeem lihds ar wisseem saweem arrameem,
wehrpjameem un auschameem rihkeem un lee-
tahm, kas teem pee sawa ammata waijaga. Ma-
sas Straupes zeenigs dsimtskungs Kammer-erris
no Meyendorff, kas pats pirmais un ihsts isdoh-
matais schahs leetas irr, tas usnehme sehohs fwe-
schineekus sawâ muischâ ar tahdu sinu: lai tē
usmettahs un eetaifahs dsihwoht un ap linneem
strahdaht, itt pagallam tà, kâ sawa tehwa sem-
mē eeradduschi darriht, un lai ismahza pareisi
khdus jauneklus; ko schee fungi — warr buht ir
zitti fweeschi fungi wehl — teem buhschoht no

muhsu semmes laudim par mahzefleem un selleem
dohht. Zâ kluu darrihts; un nu jaw Straupes-
muischâ tahdu masu Allanderu dsihwi (Ko-
lonie) eegrohsifchi, pee ka jaw kahdi 30 zilweki
no muhsu laudim, ir Kreewi, lihds strahda. Tur
irr diwi Latweefchu puischi, weens no Mas
Straupescheem, ohtrs no Turraideescheem, kas
us sawahm strellehm tikpat smalkas dsijas au-
schoht par audekleem istaisija, itt kâ paschi Al-
landeri.

Zè nu dasch labs gribbehs sinnaht, kâ tur ap
linneem darra, kâ sehj un kohp un pehzak is-
strahda. Tam gan ne reebhs lassihht, ko nu is-
teifschu:

Paschâ pirnâ pawaffarâ, tik ko semmē warr
eekluht, arrais dohdahs us sawu tihrumu, kur
papreeksch fuhdus gahsis, ar sawu Allanderu
semmes arkli, preeksch ka diwi stiprus sirgus ais-
juhdsis, un isstrahda to tà, ka semne gattawa
us sehju. Tad to apsehj, bet par treschu dattu
beesaki ne kâ schē mehdsam linnus feht, un tik
agri (laikâ) kur schē salna labbad wehl bihsta-
mees feht. Drohschibas pehz arri kahdu gabba-
lu wehlaki apsehj; bet eeksch scheem diwi gad-
deem, ka tur us Allanderu wihfi ar linneem dar-
ra, wehlais sehjums tiē labbi ne isdewahs, un
linni bij ihfaki, ne kâ kur agri bij fehti.

Kad nu tee beesi fehti linnischi jaw 2 tullu garm-
mâ paauguschi, tad khdas mihligas Allanderu see-
was, kâ preekschneezes aiswadda labbu pulku
behrnu us limnu lauku, kam nu nifna sahle ja-
rawe. Zo schee darra pa kahrtam weenâ rindi
us preekschu eedami; pa tam Allandereenes mah-
za Latweefchu behrneem sawas semmes dseefmas
dseedaht, un eenemmahs tikpat atkal muhsu tau-
tas meldijas wilft. Bet woi tad linnus ne sa-
minn, faut ir rawetaji bassahm kahjahm tē strah-
da? Saminn gan; bet linneem par to ne kahda

fflahde; jo weenâ paschâ nakti wiffi linnischi zel-
 tahs un atkal finukki kahjâs stahw, un nu brih-
 num jauki augtin aug, kupli un ar steigshanu.
 Par to ka linni beesi un flaihi aug, stahdini is-
 dohdahs finalki, un ne tif refneem fehfeedreem,
 kâ daschdeen muhsu semnê reds. Schè gan arri
 ta waina, kam linni, us Allanderu wihsî kohypti,
 no leetus un smaggeem wehjeem tif dauds weldes
 ne kriht, kâ lihds schim us muhsu druwahm red-
 sams. Kad nu sehjums peeklahjumâ augunnâ,
 un linni jaw padselteni mettahs, tad winnus
 pluhz, turpat us lauku isstatta ta ka liini sawâ
 starpâ fleenahs un zits zittu turr, un tē nu paleef
 tif ilgi stahwu, kamehr fehkla wisszaur eetezzeju-
 sees, un paschi linni no wehja deesgan fausi pa-
 likkufchi. Tad winnus faseen kuhlichôs lihds ar
 wiffahm galwinahm, un fehkuhndôs glabba lihds
 tam laikam, kad atkal ap winneem strahdahs.
 Schinnis diwejsôs gaddôs, linni tur tikke pluhkti
 ap muhsu rudsu plaujamu laiku, tad prohti tif
 agri, fur muhsu semnê lihds schim wehl ne weens
 dohmaht ne dohma linnus pluhkt.

Paschu fehflu tē ne schfirr galwinas nozehr-
 toht us iskaptu, jeb ar nascheem greeschoht, kâ
 mehdsam darriht sawâ semnê, bet ar wahleem
 (jeb kohka ahmureem) fisdami. Kas weegla un
 flittaka fehkla, to noschfirr eljes no tahs ispspeft;
 to labbaku glabba fehklai. Nahlainâ pawaffarâ
 tee nu sawus linnus mehrz skaidrâ mihsstâ uhdeni;
 tad tohp stattiti tif ne tapatt kâ Jggauni linnus
 statta, un bleeketi jeb ballinati, un kad ihsti fausi
 palikkufchi, tad winnus pahrsen prahwakôs kuh-
 lôs un glabba winnus atkal; kad nu waktas
 laifs klapt, un patihk, tad linni tohp paifiti un
 fulstiti, t. i. no spalkeem tihriti. Tē labbi jaleef
 wehrâ, ka rijas= jeb krahnu= siltuma pee mihsstî-
 schanas ne mas ne wajaga, ne tē derr, jo tas
 darra traufus un flittus linnus. Bet muhsu
 semmes linni, kas us tahdu wihsî isstrahdati
 tohp kâ schè minnehts, tikpat labbi isdohdahs,
 ka Allanderu semmes linni. Straupes zeenigs
 mahzitais, kas scho sinnu dewis, irr arridsan
 diwi (pahsininas) gurstichus sawam draugam
 par prohbi aistellejis no linneem kas patlabban
 tur fukkati bij, fo wiffi kas no tahdahm leetahm
 proht brihnodamees apflattijufchi, tif finalki un

mihsstî tee bijufchi; no scheem tad arri tur dsijas
 iswehrj kas tikpat finalkas, ka no jaukeem lin-
 neem, kas paschâ Allanderu semnê aug.

Schinnî Mas Straupesmuischas linnu ffohlâ,
 tee Allanderi, ap linneem ween strahdadami, zit-
 tu labbibu ne mas ne fehj. Tatschu us sawu
 rohku dsihwodameem par sawu pahrtifschanu ja-
 gahda; tad nu labprahht apmihj sawus audeklus
 prett maisi un zittu ehdamu, fo teem atnes. Tē
 nu daudseem itt labbi patihk, kam gruhfati buh-
 tu bijis naudu sagahdatees ar fo audeklus pirkt,
 ka tee nu par sawu labbibu, un wiffadahm eh-
 damahm leetahm fo turpu aiswebd, jaukus au-
 deklus dabdu.

R. Schulz.

No seemela blahsmas.

Schinnî seemâ mehds daschureis pee debbes see-
 mela puffi effam redsejufchi jauku seemela blahsmu
 jeb gaischumu, kas tikpat kâ sibbens, faules un
 mehnes dahrsi, leekas faules un leekas mehnesis,
 skreedamas uggunslohdes un zittas spihdedamas
 un ugunigas parahdischanas muhsu gaisâ no
 laifa us laiku rahdahs. Prahrtigi un eemahziti
 laudis preezajahs par tahm un apbrihno arri
 eeksch winnahm Deewa augstu spehku un gudri-
 bu. Bet nefapraschi bihstahs no tahdahm no-
 tiffchanahm, dohmadami, ka tahs mums kahdu
 leelu nelaimi nefs woi tomehr fluddina. Jau tee
 wahrdi, fo tee tahdahm gaisa sismehm dohd,
 rahda winnu mahnutizzibu un bailibu. Tâ win-
 ni to jauku seemela blahsmu par baigeem sawz,
 ka buhtu ta kahds baideklis woi nelaines wehsti-
 neeze. Zitti to sawz par kahwetajeem un wez-
 zas bahbas stahsta, ka nokautu saldatu dwehse-
 les, kas debbesmeerâ irr, wehl pee debbeswel-
 wes kaujahs. Zitti to sawz, es ne sinnu kapehzy,
 par murgeem, zitti par johdeem. Es patz
 esnu dsirdejis, ka kahds mulkis, seemela blahs-
 mu eeraugohht, ar dsittahm nopuhtahm fazzija:
 Bai Deewin! kas nu buhs! — Un zits wehl

taggadin fazzih's: Nu! woi naw teef, ka baigi nelaimes nefs? woi newaid karsch Pohl'u semmè? Bet karsch prahlig's zihwek's warr fazzih't, ka baigi mums scho karru fluddinaja, woi to ne sinna-jam jau senn papreeksch, jo dumpis Pohl'u semmè bija zehlees jau Novembera mehneschâ un baigi agrafi ne rahbijah's ka ap seemas swehtkeem. Kad semela blahsina's tiffai tur redsainas buhtu, fur pehz karsch woi zittas semmes gruh'tibas zeltah's, tad gan drihs no tahm warretu bihtees; bet arri tee eedschwotaji tahdu semmu tah's reds, fur meers bijis, meers paleek, un wissuwairak tahdâs pasaul'es mallâs, fur nekad jeb tomehr lohti retti karru trohtfnis un breefmiba rohnah's, schah's gaisu un debbesihmes gan drihs ifnaktis redsamas irr, kâ pee teem Lappeem, Pinneem un pee zittahm Eibirias tautahm. No tad tur schee breefmigi un bailigi baigi fluddina? — Ne ko! — Semmes wirsü ifgaddus affinaini karru plohsah's un zilweku starpâ tee nekad pawissam isgaift; kad newaid karsch pee Kreerwu semmes rohbescheem, tad tomehr zittur, un kad nau Giropeëru semmè, tad tomehr Ahsia, Ameerikâ woi Awrikâ ne-meers rohnah's. Tapehz ne ween ifgadd, bet arri ifnakt baigi buhtu wajjadfigi — un tas tomehr ne noteek. Bet semela blahsina irr leela labdarrischana daschahm semmes tautahm, kas prett augsta seemela pusses dsihwo, jo ta apgaismo winnu garru un tumschu laifu, kad tah's eeksch 6 mehnescheem muhsu mihlu fauli nemas ne reds. Schee laudis ne bihtah's nemas no tahdas blahsina's, bet par to preezajah's lohti un to sanz par sawu nakts fauli. Winni pee scha spihduma strahda sawus darbus, isheet sweijoh't un meddiht, nobrauz sawus tahlus zellus un Deewam pateiz par tahdu seemela blahsimu. Un meh's gribbetum no tah's bihtees? — Pee mums sinna'm's seemela blahsina's rettaki rohnah's un meh's wehl winnu dabbu ne warram isdibbinah't. Warr buht ka tah's kaut ko papreeksch fluddina, bet tiffai laifa un gaisa pahrmih'schanu, woi leelu falnu, woi dauds sneegu, woi zittas gaisa pahrgrohs'schana's — bet zilweku un pasaul'es liftenus tah's ne muhscham ne fluddina. Kad juh's tadehl, mihli lautini, atkal kadhureis tahdu seemela blahsimu eeraud'situ, tad preezaites par to,

rah'dait to saweem behrneem un teizeet teem:
„Aphrihnojeet Deewa augstu spehku un leelu
schehlastibu, kas eeksch tahdas blahsina's tahm
tautahm, kas tumschâ dsihwo, gaischumu dohd
un winnu garru nakti pahsina un teem leek us-
lehft sawa schehlastibas fauli! —

℞—s.

S e e m a s = r i h t s diwejâs mahjâs.

Va weenam mahjahm gailôs jau
Spihd ugguntinsch, un dseesma, flau,
Stann Debbestchwam preezigi;
To peesauz, flawe lautini.

Statt eeksch par spohschu lohdsinn
Va spohdru, gaischu istabu;
Tu redsi fain' un behrniaus
Up balta galda stahwoschus.

No appakschpusses gehrbusches,
No wirs wehl freklos rahdisees;
Bet azzis spohschi masgatas
Un fultotas irr galwinas.

Pehz beigteem rihta = pahstareem
Eet kohpeji pee lohpinneem,
Un behrni mahzah's gudribâ
Zkattris sawâ grahamatâ.

Tur newaijag ne weenu dsiht;
Zits trauzah's wehrpt, zits atkal piht,
Zits taifa rihtus, apahwu,
Zits ausch un zits drahsch zirrkastu.

Jau brohlastianu pamafam
Steids uslikt baltam galdinam,
Kâ nahkâh's, labba fainneeze:
Drihs paehd wiffa faimite.

Un wihrus, puifschus, fainneek's sanz
Lai sirgus juhds un meschâ brauz;
Un drihs irr wihri gatawi,
Un prohjam bohдах's preezigi.

Bet ohtrās mahjās blakkam klat
Sahl nu tik stallu dedfinaht.
Klau behrni brehz par aiskrahfni
Pa gukkahm kaffahs netihri.

Ar lahktem zehlees benkē fnausch
Pats fainneekš, garrositi grausch,
Un seewas, meitas steepjahs wehl;
Lam atmohstees irr aplam schehl.

Lai ehstu dohd, sauz fainneezi,
Kas patte schahwa midfeni.
Ko dohs? tai wiss irr peetruhziš
Naw klehti maifes kummofis.

Pa stalli blaujahs lohpiini,
Kas wakkardeen naw ehdufschi.
Buhš jabrauz salmus tappinaht
Un muischā paraddinus kraht.

Us frohgu welkajs wihrifski;
Naw itt neko wehl dsehrufchi,
Un fainneekš aisdleen pakkal teem;
Ko eespehs weens bes paligeem?

Patam nahk waggars, isdsenn schohs
Lai meschā nobraukt pasteigtohs,
Lihds mahjahm pawadd gurruschus
Un atrohd firguš nekohptus.

Nu kohpā faflant pehbigu,
Lai wahjas kehweš ee-ehstu,
Lad fainneeze nefs putru ehst
Un eesahl istabinu mehst. —

H — r.

Zeesa flubdinafchana.

Us pawehleschanu tahs Keiserifikas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreemu Walstš 2c. 2c. 2c.,
no Meschohtnes pagasta teefas scheid wissi un jebkurri,
kam taisnas prassichanas pee teem fainneekeem Mah-
finu Krischana un Sallatu Mattihša buhtu, kas pa-
schā prahā sawas mahjas nobewuschi, tohp usfaukti,
ja negribb sawas teefas faudeht, ar sawahm melle-

schanahm un winnu parahdischanahm lihds 1mu Mei-
ja schi gadda pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Meschohtnes pagasta teefa 4tā Merza 1831. 1
(S. W.) Bertusch Gebberts, pagasta wezzakais.
(Nr. 16.) E. H. Klapper, pagasta teefas stihweris.

Zittas flubdinafchana.

Las trakteers pee Saldes (Frauenburg) stazionnes
no Jahneem 1831 us renti taps isdohts. Kas to gribb
usnemt, lai dehl plaschakas norunnaschanas Salde
pee muischaskunga peeteizahs; un kad pee tahs pa-
schas stazionnes arridsan ap scho paschu laiku weens
stallmeisteris wajjadfigs buhs, tad tahdi taps peenem-
ti, kam par sawu gohdigu dshiwofchanu un ka firguš
pareisi proht kohpt, peenahkamas leezibas grahma-
tas irr. 1

Weens, kas lauka darbu proht un lihds schim par
waggari bijis, arridsan aikal par waggari kluht gribb
un masum rakstihst proht, warr pee Behrs un Zihpels-
muischas muischuwaldichanas jo ahtraki jo labbaki
peeteiktees.

Behrs un Zihpelsmuischā 12tā Merza 1831. 2

Scheid tohp sinnams darrihst, ka tanni 26tā Merz
deenā pulksten 10 preeksch pusdeenas, Numbes dsimts-
muischā dauds dedfama un buhweschanas malka, par
skaidru maksu tam wairakfohlitajam uhtropē taps pah-
dohta.

Zelgawa 12tā Merza 1831. 1

Wirsteefas adwokats von den Brinden,
no mantuwaldineeku puffed.

No tahs Krohna Lummes administraciones-wald-
ichanas tohp scheid sinnams darrihst, kad no Jah-
neem 1831, 60 flauzamas gohwis us renti tohp is-
fohlitas, kam tihl scho renti usnemt, lai tanni 13tā,
14tā un 22trā Uwrila deenā f. g. nolikteem torgeem
pee Prawinas pagasta teefas ar drohschu appalwo-
schanu peeteizahs un sawu sohlifichanu sinnamu
darra. 3

Schoel, administrators.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostsee-provinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 139.